

**VERZUIMPROTOCOL
PRIMAIR ONDERWIJS**

Apeldoorn, Brummen, Epe, Voorst

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	pag. 2
Inleiding	pag. 3
Hoofdstuk 1 Organisatie	pag. 4
Hoofdstuk 2 Preventie	pag. 5
Hoofdstuk 3 Soorten verzuim	pag. 6
3.1 Absoluut verzuim	
3.2 Relatief verzuim	
Luxe verzuim	
Vermoedelijk ongeoorloofd verzuim	
Signaal verzuim	
Hoofdstuk 4 Proces verzuimmelding	pag. 7
4.1 Wat eraan vooraf gaat	
4.2 Constatering	
4.3 Melding	
4.4 Terugkoppeling	pag. 8
4.5 Het onderzoek/de verificatie door de LPA	
4.6 Conclusie van het onderzoek	
4.7 Afhandeling en afsluiting	
Hoofdstuk 5 Geoorloofd verzuim	pag. 10
5.1 Vakantieverlof	
5.2 Verlof wegens gewichtige omstandigheden	
5.3 Ziekteverzuim	pag. 11
5.4 Schorsen	
5.5 Verwijderen	pag. 12
5.6 Overige gevallen geoorloofd verzuim	
Addendum Speciaal onderwijs	pag. 13
Bijlage:	
Overzicht deelnemende gemeenten	pag. 14
Contactgegevens leerplicht Apeldoorn, Epe, Brummen, Voorst	
Overzicht deelnemende schoolbesturen	pag. 15

Inleiding

Een adequaat verzuimbeleid is niet alleen een wettelijke taak van scholen en gemeenten, maar ook een belangrijk middel bij de preventie van voortijdig schoolverlaten op latere leeftijd. In navolging van het verzuimprotocol VO/MBO Stedendriehoek, is dit verzuimprotocol opgesteld voor het primair onderwijs Apeldoorn, Epe, Brummen en Voorst. Vanwege de regionale samenwerking op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten is de ambitie dit protocol ook te laten gelden voor de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe, Zutphen en Lochem.

Het belangrijkste doel van het verzuimprotocol dat scholen en gemeenten (leerplicht) op basis van een heldere, eenduidige werkwijze en gezamenlijke afspraken zo goed en effectief mogelijk samenwerken om schoolverzuim in beeld te krijgen, te voorkomen en te bestrijden. In dit protocol zijn afspraken vastgelegd die voortvloeien uit de geldende wet- en regelgeving en gemeentelijke afspraken om schoolverzuim te voorkomen. Het protocol bevat afspraken betreffende de in- en uitschrijvingen van een leerling, wat er precies onder verzuim wordt verstaan, hoe verzuim gemeld moet worden en wie welke verantwoordelijkheden draagt. Tevens wordt vastgelegd hoe de gemeenten de melding registreren en hoe en op welk moment gemeenten de melding in behandeling nemen. Ook wordt beschreven wanneer en op welke manier gemeenten de betrokkenen informeren over de conclusies en de daaruit voortvloeiende afspraken.

Het voorkómen van schoolverzuim is primair een taak van scholen en ouders. Vanaf 12 jaar zijn de leerlingen zelf medeverantwoordelijk en kunnen zij persoonlijk aangesproken worden op schoolverzuim. Bij (dilemma's in) de uitoefening van de schoolgebonden taken en verantwoordelijkheden t.a.v. verzuim, kunnen scholen een beroep doen op leerplicht voor consultatie en advies.

Het bestrijden van schoolverzuim, met andere woorden: zorgen dat verzuim stopt, is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van scholen, leerplicht en ouders/leerlingen (vanaf 12 jaar). Indien nodig worden externe hulpinstanties ingeschakeld om een situatie van verzuim te voorkomen of te stoppen. Vanaf 1 augustus 2012 is het toezicht op de naleving van de leerplichtwet door scholen een wettelijke taak van de onderwijsinspectie. De inspectie richt zich in haar contact over scholen tot het schoolbestuur als verantwoordelijke voor het onderwijs.

Scholen hebben dus een sleutelpositie als het gaat om het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim, en zijn – met de ouders – eerstverantwoordelijk voor de schoolgang van een kind. De verzuimregistratie van scholen vormt de basis voor effectief en tijdig ingrijpen bij verzuim door de school zelf, leerplicht en/of andere partners.

Leerplicht en kwalificatieplicht

Alle kinderen die in Nederland wonen of langere tijd verblijven, hebben de plicht naar school te gaan. Kinderen zijn leerplichtig op de eerste dag van de maand, die volgt op de maand waarin een kind 5 jaar is geworden¹. De volledige leerplicht duurt tot en met het schooljaar waarin de jongere zestien jaar wordt (een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli). Daarna geldt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht geldt voor jongeren die nog geen 18 jaar zijn en nog geen startkwalificatie hebben behaald (een diploma havo, vwo of mbo niveau 2).

¹ Soms is een volledige schoolweek te lang voor jonge leerlingen. Daarom biedt de leerplichtwet een mogelijkheid tot vrijstelling. Ouders van een vijfjarige leerling mogen, in goed overleg met de schooldirecteur, hun kind maximaal vijf uur per week thuishouden. Mocht dit niet genoeg blijken te zijn, dan mag een directeur daar nog vijf extra uren vrijstelling per week bovenop doen. De mogelijkheid voor vrijstelling is uitsluitend bedoeld om overbelasting van de leerling te voorkomen. Zodra een kind zes jaar is, geldt de overgangsmogelijkheid niet meer. Zesjarige leerlingen moeten allemaal het volledige onderwijsprogramma volgen.

Hoofdstuk 1 Organisatie

Scholen beschikken over een intern protocol ten aanzien van het registreren en melden van verzuim en wijzen binnen de school een persoon aan die de meldingen aan gemeente uitvoert.

Meldingen worden gedaan aan de leerplichtadministratie² van de woongemeente van de verzuimende leerling. Leerplichtambtenaren van de gemeenten bevestigen de ontvangst van de meldingen en informeren de scholen over de status van de melding.

De volgende definities en afkortingen worden gebruikt:

LPA: leerplichtambtenaar.

LPW: leerplichtwet.

Leerling: degene die bij een school onderwijs geniet.

Leerplichtige leerling: kinderen van 5-16 jaar (voor 16-17 jarigen geldt kwalificatieplicht) waarvoor geen vrijstelling is verleend.

IB'er: intern begeleider, functionaris die verdergaande zorg binnen de school organiseert.

Verzuim: hiermee wordt bedoeld het wettelijk ongeoorloofd verzuim: de mate van verzuim waarmee de leerling en/of ouders/verzorgers de wet overtreden.

Melder: directeur van de basisschool of de persoon die daarvoor door de directeur aangewezen is.

GBA: Gemeentelijke Basis administratie.

Thuiszitter: een leer- of kwalificatieplichtige leerling die op een school ingeschreven staat en gedurende een langere periode (een maand tot twee maanden, of meerdere kortere perioden) niet deelneemt aan welke vorm van onderwijs ook, zonder dat er sprake is van ziekte of een vrijstelling.

Vrijstellingen: vrijstelling voor ouders van de plicht tot inschrijving van hun kind op een school wegens lichamelijke of psychische problemen, bezwaar tegen de richting van onderwijs op alle scholen, inschrijving op een onderwijsinstelling in het buitenland.

MDO: Multidisciplinair Overleg op gemeentelijk, schools of bovenschools niveau (Zorg Advies Team / Zorgplatform WSNS, Multidisciplinair Team)

² Zie contactgegevens Leerplicht van de verschillende gemeenten in de bijlage

Hoofdstuk 2 Preventie

Een belangrijk aspect van het bestrijden van schoolverzuim, is preventie. Regelmatig voorlichting geven over het belang van schoolbezoek en niet spijbelen, kan een bijdrage leveren aan het voorkómen van verzuim. Alleen al weten dat er een verzuimbeleid aanwezig is binnen de school kan een preventieve werking hebben.

Ouders/verzorgers moeten door scholen op de hoogte gesteld zijn van het interne verzuimbeleid van de school.

Scholen:

- informeren de ouders jaarlijks over het verzuimbeleid in de schoolgids. Hierin is een vast hoofdstuk over het verzuimbeleid opgenomen. Vanaf 1 augustus 2012 is het opnemen van het verzuimbeleid in de schoolgids een wettelijke verplichting (Wet op het Primair Onderwijs, art. 13). Scholen kunnen daarbij gebruik maken van een door leerplicht opgestelde voorbeeldtekst op de website van uw gemeente³.
- herzien de inhoud van dit betreffende hoofdstuk in de schoolgids jaarlijks en passen deze aan aan de actuele situatie.

Aanbevolen wordt daarnaast dat:

- op de internetsite van de school het verzuimbeleid wordt gepubliceerd.
- op andere manieren aandacht gevraagd wordt voor het verzuimbeleid, bijvoorbeeld door bij thema-avonden/ouderavonden de LPA uit te nodigen voor een kennismaking. Indien daartoe aanleiding is, kan ook de LPA het initiatief tot een actie richting ouders voorstellen aan de school.

Bij signalering van problemen die kunnen leiden tot verzuim (dreigend verzuim) onderneemt de school actie richting de leerling / ouders. De school kan dit signaal melden bij leerplicht.

³ Op website gemeente Apeldoorn: <http://www.apeldoorn.nl/data/TER/docs/leven/zorg/Leerplicht/Schoolgids.pdf>

Hoofdstuk 3 Soorten verzuim

In de LPW wordt onderscheid gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim. Geoorloofd schoolverzuim houdt in verzuim met een geldige reden (hoofdstuk 5). Ongeoorloofd schoolverzuim is verzuim zonder geldige reden, te onderscheiden in absoluut en relatief verzuim.

3.1 Absoluut verzuim

Ouders/verzorgers zijn verplicht hun leerplichtig kind op een onderwijsinstelling in te schrijven en te zorgen dat het kind regelmatig de school bezoekt (LPW, art.2).

In het geval dat een leerplichtig kind bij geen enkele school ingeschreven staat, is er sprake van absoluut verzuim. Het is de taak van de gemeente om te controleren of de kinderen uit het GBA als leerling staan ingeschreven.

Scholen moeten **binnen zeven dagen** de leerplichtadministratie van de woongemeente van een leerling in kennis stellen van een in- of uitschrijving. De melding van in- en uitschrijvingen aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) ontslaat de scholen niet van deze verplichting.

Afspraak is dat schooldirecteuren ook alle inschrijvingen van 4-jarigen doorgeven aan de leerplichtadministratie⁴. De gemeente controleert voor alle kinderen die 4 jaar en 9 maanden zijn, of zij op een school staan ingeschreven. Ouders van kinderen die binnen 3 maanden leerplichtig worden en nog niet ingeschreven staan, ontvangen vanuit leerplicht per brief de aansporing hun kind vanaf hun 5^e op een school in te schrijven.

In situaties waarin een leerplichtige leerling niet ingeschreven staat, werken scholen en gemeente samen om zo snel mogelijk een oplossing te vinden voor het hervatten van het schoolbezoek. Afspraak is dat wanneer - in een situatie van absoluut verzuim - ouders hun kind bij een school aanmelden en de school van aanmelding heeft – binnen de daartoe geldende wettelijke kaders – reden om het kind niet als leerling toe te laten, de school aan de leerplichtadministratie het besluit tot weigering van toelating meldt⁵.

Samen met de LPA, die in gevallen van absoluut verzuim het proces bewaakt, wordt binnen het samenwerkingsverband / het onderwijs gezocht naar een passende oplossing om zo snel mogelijk tot inschrijving te komen. De LPA heeft daarbij een bemiddelende rol tussen ouders en scholen. Als ouders/verzorgers niet meewerken aan een geboden oplossing en hun kind niet inschrijven, noch zelf een andere school bereid hebben gevonden hun kind in te schrijven, kan de LPA een proces-verbaal opmaken.

3.2 Relatief verzuim

Er zijn 3 soorten vermoedelijk relatief verzuim:

Luxe verzuim: een leerling verzuimt zonder toestemming, buiten de vastgestelde schoolvakanties om, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert op dat van het schoolbezoek. Afspraak is dat alle luxe verzuim (ongeacht de duur ervan) wordt gemeld door de school. In zeer uitzonderlijke gevallen kan het, daar waar de wettelijke grens van afwezigheid (16 uur verzuim in 4 weken) niet bereikt is, vanwege zwaarwegende redenen nodig zijn om het luxe verzuim zelf met ouders te bespreken. Indien een verlofaanvraag is geweigerd en ouders kiezen er toch voor om hun kind te laten verzuimen, dient dit altijd gemeld te worden.

Signaal verzuim: als de leerling meer dan 9 keer te laat op school komt / gebracht wordt, of regelmatig met vage klachten ziek gemeld wordt, is er sprake van signaal verzuim. Dit kan

⁴ In- en uitschrijvingen kunnen (o.v.v. naam, geboortedatum en bsn van de leerling) per mail of post doorgegeven worden aan de leerplichtadministratie. Bij uitschrijvingen moet de bestemming van de leerling gemeld worden.

⁵ Deze situatie kan zich voordoen bij de aanmelding van naar de regio verhuisde leerlingen en 5-jarigen.

Op basis van de Wet bescherming persoonsgegevens mogen gegevens worden gevraagd en verwerkt die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een 'publieke taak' door het bestuursorgaan (in dit geval B&W). Het tegengaan van absoluut schoolverzuim is een (wettelijke) publieke taak van de gemeente. Er mogen niet meer gegevens worden verstrekt dan strikt noodzakelijk. Melden van een weigering geschiedt daarom d.m.v. een bericht aan de leerplichtadministratie met daarin naam ouders en kind, geboortedatum kind en woonplaats, onder vermelding van 'weigering toelating'.

namelijk het signaal afgeven dat er meer aan de hand is dan verzuim. Structureel verzuim dat niet genoeg is voor (wettelijk) 'ongeoorloofd verzuim' maar wel zorgt voor 'gezonde achterdocht' kan ook als signaalverzuim gemeld worden. Vooroverleg met de LPA hierover is mogelijk.

Vermoedelijk ongeoorloofd verzuim: als door de school 16 uur verzuim in 4 weken geconstateerd is. Verzuim vanaf deze wettelijke grens moet altijd gemeld worden door de school.

Hoofdstuk 4 Proces verzuimmeldingen

4.1 Verzuimregistratie

De school komt als eerste in aanraking met verzuim en registreert dagelijks elk verzuim per leerling. Ouders/verzorgers zijn verplicht om de afwezigheid en de reden van afwezigheid van hun kind aan de school door te geven (LPW, art. 11, 12 en 13). Indien een bericht van de ouders/verzorgers ontbreekt, neemt de school contact op met de ouders/verzorgers voor verdere informatie.

De school constateert verzuim al als het nog niet aan de wettelijke norm voldoet. Zij zal diverse middelen inzetten om het verzuim te laten ophouden en de ingezette acties (met de gevolgen) registreren. Dit betekent ook dat de school contact opneemt met ouders/verzorgers om duidelijk te krijgen wat de oorzaak van het verzuim is en om het verzuim te laten ophouden. Doordat dagelijks het verzuim geregistreerd wordt, kan de school vaststellen wanneer de wettelijke grens van het vermoedelijk ongeoorloofde verzuim bereikt is.

Ingeval van ziekmelding bepaalt de school of hier al dan niet sprake is van een duidelijke (medische) oorzaak (zie ook par. 5.3). Ook bepaalt zij wanneer het verzuim een zorgwekkende vorm aanneemt.

De verzuimregistratie van scholen is de basis om verzuimproblemen in kaart te brengen, tijdig signalen te herkennen en hierop in te spelen. Een registratiesysteem dient:

- verzuim duidelijk zichtbaar te maken,
- alle informatie en ondernomen handelingen overzichtelijk bij te houden,
- de mogelijkheid te bieden om snel actie te ondernemen zoals verzuim melden aan de LPA,
- statistieken te laten zien in het verzuimgedrag,

Daarbij horen alle gegevens van de leerling die nodig zijn, zoals naam, datum, soort verzuim, frequentie per uur/dag, legitimiteit van het verzuim, ondernomen handelingen en het resultaat. Op basis van de verzuimregistratie kan de school evaluaties maken ten behoeve van de verbetering van het verzuimbeleid binnen de school.

4.2 Constatering

De school constateert het vermoedelijk ongeoorloofde verzuim dat gemeld moet worden bij de woongemeente van de leerling. Zij stelt vast van welk soort verzuim hier sprake is en gaat **binnen 5 werkdagen**⁶ over tot melding bij de woongemeente. De ouders/verzorgers worden gelijktijdig over de melding bij de LPA geïnformeerd door de school.

4.3 Melding

Voor meldingen van alle 3 soorten relatief verzuim vult de directeur van de school het formulier 'Kennissegeving van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim'⁷ in, met daarin:

- personalia van de leerling
- naam van beide ouders
- soort verzuim
- reden van verzuim indien bekend
- begindatum van het verzuim
- einddatum van verzuim, als het verzuim gestopt is
- toelichting op het verzuim
- indicatie of actie van de LPA gewenst is en een toelichting daarop.
- Locatie van de school

⁶ De wettelijke term 'onverwijld' is door de onderwijsinspectie gedefinieerd als 'binnen 5 dagen'.

⁷ Dit formulier is te downloaden van de website van de gemeente Apeldoorn:

http://www.apeldoorn.nl/data/TER/docs/leven/jeugd/leerplicht/kennissegeving_van_vermoedelijk_ongeorloofd_verzuim.pdf

- Contactgegevens directeur
- Functie en contactgegevens van de melder
- Contactpersoon school inzake het gemelde verzuim
- Welke actie de school reeds ondernomen heeft en een toelichting daarop
- Eventueel een afwijkend adres van de leerling
- Gegevens ketenpartners / gezinsvoogd

De melding wordt per mail of post gedaan bij de leerplichtadministratie van de woongemeente van de verzuimende leerling (zie bijlage voor contactgegevens).

4.4 Terugkoppeling

Bij ontvangst van de melding neemt de LPA van de woongemeente van de leerling, binnen 5 dagen contact op met de directeur van de meldende school.

4.5 Het onderzoek/de verificatie door de LPA

Een melding die (op aangeven van de directeur) geen actie vraagt van de LPA wordt bevestigd naar de melder en ter kennisgeving aangenomen door de LPA. De LPA beoordeelt de melding en sluit de melding af, tenzij achtergrondinformatie de LPA doet besluiten de melding toch te behandelen.

De school doet een nieuwe verzuimmelding voor de betreffende leerling als het verzuim de wettelijke grens overschrijdt.

Binnen 5 werkdagen na de ontvangst van de **melding die om actie vraagt**, start de LPA het onderzoek, door contact te zoeken met de school en daar de te verwachten aanpak uiteen te zetten. Waar nodig voert de LPA gesprekken met alle betrokkenen, ouders/verzorgers, evt. gezinsvoogd, de leerling (vanaf 12 jaar), ketenpartners en de school om de oorzaak van het verzuim vast te stellen.

4.6 Conclusie van het onderzoek

Op korte termijn kan een LPA tot één van de volgende 4 situaties besluiten:

1. Er is geen sprake van ongeoorloofd verzuim.
2. Er is sprake van een eenmalig verzuim, zonder dat sprake is van achterliggende problematiek.
3. Er is wel sprake van achterliggende problematiek met verzuim.
4. Er is sprake van een in te zetten juridische procedure.

4.7 Afhandeling en afsluiting

Ad 1 Is er geen sprake van ongeoorloofd verzuim, dan sluit de LPA de melding direct af. De school en ouders/verzorgers worden tegelijkertijd van de conclusie en het vervolg daarop op de hoogte gesteld.

Ad 2 Voor zover dat nog niet het geval is, hervat de leerling onmiddellijk na het contact met de LPA de schoolgang. De LPA sluit de melding direct af. De school en ouders/verzorgers worden tegelijkertijd van de conclusie en het vervolg daarop op de hoogte gesteld. De registratie wordt vermeld in het leerlingdossier van de leerling op school en in de leerplichtadministratie.

Ad 3 Bij een vermoeden van achterliggende problematiek organiseert de LPA een multidisciplinair overleg om te komen tot een plan van aanpak, in een overleg met de IB'er, de directeur, de betrokken ketenpartners, ouders/verzorgers en leerling (vanaf 12 jaar). Bij wettelijk verzuim heeft de LPA in principe de regie, tenzij er andere afspraken worden gemaakt over wie regie houdt over de afspraken en de voortgang van het plan/traject voor de leerling.

De leerling kan indien nodig ingebracht worden in het ZAT door de IB'er van de school. (Een hulpverleningstraject is dan mogelijk al ingezet, afhankelijk van het bovengenoemde overleg. Hiervan worden ouders/verzorgers op de hoogte gebracht).

Scholen spannen zich in om een situatie van thuiszitten (het verzuim duurt langer dan 4 weken) te voorkomen. Dreigende thuiszitters worden altijd in het ZAT besproken. Met aanwezige deskundigen wordt een (nieuwe) probleemanalyse gemaakt. De benodigde oplossing en/of gerichte en doelmatige hulp wordt zo snel als mogelijk in gang gezet. Zodra het verzuim desondanks langer dan 4 weken duurt, heeft de LPA daarbij de regie.

Voor leerlingen met een clusterindicatie en voor leerlingen die meer dan 4 weken thuiszitten zonder uitzicht op schoolplaatsing, kunnen basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs en leerplichtambtenaren (met toestemming van de ouders) advies, bemiddeling of ondersteuning inschakelen van een onderwijsconsulent⁸.

Mogelijke interventies (van de LPA) bij signaalverzuim zijn:

- inbrengen leerling in ZAT;
- bemiddeling op de huidige school;
- bemiddeling naar een andere school;
- verwijzing naar een hulpverleningsinstelling
- verwijzing naar een jeugdarts, orthopedagoog of psycholoog;
- regelen van vrijstelling.

Ad 4 Als er sprake is van luxeverzuim worden ouders/verzorgers en leerlingen vanaf 12 jaar gehoord. Mocht overleg gewenst zijn, dan neemt de LPA na het gesprek met ouders nogmaals contact op met de school. De LPA trekt zijn conclusie binnen afzienbare tijd vanaf de start van het onderzoek. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek besluit de LPA tot één van de volgende acties:

- een formele schriftelijke waarschuwing aan de ouders/verzorgers (**binnen 2 werkdagen**),
- het opmaken van een proces-verbaal voor het Openbaar Ministerie, gericht op de ouders. (hierbij volgt de LPA de richtlijnen van het Openbaar Ministerie) .

Als er sprake is van terugkerend ongeoorloofd verzuim, volgt een overleg met de school en de ouders/verzorgers (en leerlingen vanaf 12 jaar). De LPA trekt zijn conclusie binnen afzienbare tijd vanaf de start van het onderzoek. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek besluit de LPA tot:

- een formele schriftelijke waarschuwing aan de ouders/verzorgers (**binnen 2 werkdagen**),
- het opmaken van een proces-verbaal voor het Openbaar Ministerie (**uiterlijke termijn 1 maand**).

Binnen 2 werkdagen na de conclusie door de LPA worden de betrokkenen (inclusief het schoolhoofd) hiervan op de hoogte gesteld. De verzuimmelding wordt binnen deze termijn afgesloten door de LPA.

⁸ Meer informatie over rol en ondersteuning door onderwijsconsulenten, waaronder de aanmeldcriteria voor advies of ondersteuning, is te vinden op www.onderwijsconsulenten.nl

Hoofdstuk 5 Geoorloofd verzuim

5.1 Vakantieverlof

LPW artikel 11 onder f regelt de mogelijkheid voor vakantie buiten de schoolvakanties. Ouders moeten vakantieverlof bij voorkeur aan het begin van het schooljaar of anders minimaal zes weken van tevoren bij de directeur aanvragen. De beslissingsbevoegdheid voor het toekennen van vakantieverlof ligt bij de directeur van de school. Deze kan daarbij de LPA raadplegen.

Vakantieverlof wordt alleen dan verleend, wanneer:

- de specifieke aard van het beroep één van de ouders/verzorgers het onmogelijk maakt om als gezin in de reguliere schoolvakanties twee weken op vakantie te gaan. De LPW stelt dat het niet om een tweede vakantie gaat. Voorbeelden van beroepen kunnen zijn: agrarische sector, horeca (strandtenthouders en campingbazen). Belangrijk is vast te stellen dat een substantieel deel van het gezinsinkomen tijdens de vakantieperiode wordt verdiend. Bewijslast ligt bij de aanvrager. De ouder moet aantonen dat in de zomer of kerstvakantie wegens bovengenoemde reden geen twee weken vakantie kan worden genomen. Vakantieverlof kan dan worden aangevraagd door een reguliere schoolvakantie die bestaat uit 5 dagen te verlengen met 5 dagen vakantieverlof, zodat er in totaal 10 schooldagen zijn voor een gezinsvakantie. Als de ouder ook niet aansluitend op een reguliere schoolvakantie van 5 dagen weg kan, kan een aanvraag voor maximaal 10 schooldagen worden ingediend;
- een werkgeversverklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat geen verlof binnen de officiële schoolvakantie mogelijk is. Ook hier gaat het niet om een tweede vakantie. Dit wil zeggen dat iemand geen verlof voor of na de kerst kan krijgen, wanneer hij/zij reeds tijdens de zomervakantie vakantie heeft (of had) kunnen opnemen.

In zijn algemeenheid geldt dat eventueel te verlenen vakantieverlof:

- slechts één keer per schooljaar mag worden verleend;
- nooit een langere periode mag betreffen dan maximaal 10 schooldagen per schooljaar (nadat b.v. één keer verlof is verleend voor 5 dagen mag datzelfde schooljaar derhalve geen verlof meer worden verleend!);
- niet mag plaatsvinden tijdens de eerste twee weken van het nieuwe schooljaar.

De directie van de school deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de ouders

5.2. Verlof wegens gewichtige omstandigheden

LPW artikel 11 onder g regelt de mogelijkheid voor verlof wegens gewichtige omstandigheden. Indien het aantal dagen niet meer bedraagt dan 10 per schooljaar, is de directeur degene die hierover beslist. Deze kan daartoe de LPA raadplegen.

Als het aantal dagen van 10 in een schooljaar wordt overschreden, dan is de LPA degene die beslist over het verzoek.

Onder gewichtige omstandigheden wordt verstaan, omstandigheden die buiten de wil van de leerling of ouders zijn gelegen. Enige voorbeelden van gewichtige omstandigheden zijn:

- a. het voldoen aan een wettelijke verplichting voor zover dit niet buiten de lesuren kan plaatsvinden;
- b. een verhuizing, voor ten hoogste één schooldag;
- c. het bijwonen van een huwelijk van bloed- of aanverwanten in de tweede en derde graad voor ten hoogste 2 dagen.
- d. ernstige ziekte van ouders, bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad, duur van het verlof te bepalen in overleg met de directie doch nooit meer dan 10 dagen per schooljaar;
- e. overlijden van bloed- en aanverwanten:
 - in de 1e graad voor ten hoogste 4 dagen;
 - in de 2e graad voor ten hoogste 2 dagen;
 - in de 3e of 4e graad voor ten hoogste 1 dag;
- f. 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum voor ten hoogste 1 dag;

- g. 12½-, 25-, 40-, 50-, of 60-jarig huwelijk van ouders of grootouders voor ten hoogste 1 dag;
- h. een andere, naar het oordeel van de schooldirectie, gewichtige omstandigheid.

Uitgangspunt bij aanvragen van verzoeken om extra verlof op grond van gewichtige omstandigheden is dat dit verlof kan worden gegeven indien hiermee een kennelijke onredelijke situatie kan worden voorkomen. Dit kan in geen enkel geval vakantieverlof betreffen.

Een aanvraag op grond van artikel 11g van de Leerplichtwet om vrijstelling van de verplichting tot geregeld schoolbezoek wegens "gewichtige omstandigheden" moet, wanneer het gaat om 10 of minder schooldagen per schooljaar, vooraf of uiterlijk binnen twee dagen na ontstaan van de verhindering schriftelijk aan de directie van de school worden voorgelegd. Deze deelt haar beslissing schriftelijk aan de ouders mee.

Een aanvraag wegens "gewichtige omstandigheden" om vrijstelling van de verplichting tot geregeld schoolbezoek voor meer dan 10 schooldagen per schooljaar moet op grond van de Leerplichtwet door de directie aan de LPA van de woongemeente van de leerling(en) worden voorgelegd. De LPA beslist in overleg met de directie en deelt de beslissing schriftelijk mee aan de ouders (in afschrift aan de directie).

5.3. Ziekteverzuim

In principe valt ziekteverzuim onder geoorloofd verzuim. Toch kunnen er situaties zijn die tot vragen of zorgen leiden.

Op basis van gegevens van de GGD zijn leerlingen gemiddeld genomen gedurende één schooljaar 2 maal 5 dagen afwezig wegens ziekte.

Zorgwekkend ziekteverzuim wordt door de GGD gedefinieerd als:

- a) langdurig ziekteverzuim: meer dan 2 weken aaneengesloten;
- b) frequent ziekteverzuim: voor de 4e maal ziekteverzuim binnen het lopende schooljaar;
- c) bijzondere gevallen: hier kan het bijvoorbeeld gaan om kinderen die een hoog totaal ziekteverzuim hebben of altijd een bepaalde dag/dagdeel ziek zijn.

In eerste instantie neemt de school contact op met de ouders over het ziekteverzuim. Als de verklaring van de ouders niet als afdoende wordt beschouwd en de zorgen / twijfels blijven, dan wordt de leerling besproken in het interne zorgteam, waar actie en route worden bepaald. De school kan advies inwinnen bij schoolmaatschappelijk werk, GGD of leerplicht. Een vermoeden van ongeoorloofd verzuim wordt bij leerplicht gemeld.

5.4 Schorsen

Voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs is schorsing niet expliciet geregeld, maar geldt de volgende algemene rechtsregel: wie tot het meerdere (lees: verwijdering van een leerling) bevoegd is, is ook bevoegd tot het mindere (schorsing van een leerling). De mogelijkheid tot schorsen dient dan echter wel opgenomen te zijn in de schoolgids van de betreffende school. Een school heeft het recht een leerling voor maximaal 5 schooldagen te schorsen bij aanleidingen zoals:

- bedreiging door ouders/verzorgers;
- herhaaldelijk wangedrag met een negatieve invloed op de andere leerlingen;
- crimineel gedrag zoals diefstal en beroving;
- geweldpleging;
- herhaaldelijke verstoring van de orde, rust en veiligheid op school;

De school kan aantonen dat deze zich heeft ingespannen om het niet tot schorsing of verwijdering te laten komen. Daarbij hoort ook het (tijdig) inschakelen van ketenpartners en/of bespreking van de leerling in het ZAT. Afspraak is dat een geval van (dreigende) schorsing altijd door de school wordt gemeld en waar nodig besproken in het ZAT / multidisciplinair overleg.

De procedure betreft een schriftelijke kennisgeving aan de ouders/verzorgers en - bij schorsing langer dan één dag - aan de inspectie en de LPA. De ouders worden voor een gesprek uitgenodigd. De school heeft tijdens de schorsingsperiode de verplichting onderwijs te blijven aanbieden aan de leerling.

De leerling dient daarna in beginsel weer toegelaten te worden op school. School en/of ouders kunnen bij (dreigende) schorsing een beroep doen op een LPA om te bemiddelen.

5.5. Verwijderen

Indien de maatregel 'schorsing' niet het beoogde resultaat behaalt, kan de school de leerling verwijderen. Hierbij zijn de leerling, de ouders/verzorgers, de schooldirectie en -bestuur, de LPA en de inspectie betrokken. Verwijdering is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. Afspraak is dat in het traject voorafgaand aan verwijdering de leerling in het ZAT / multidisciplinair overleg is gemeld en waar nodig is besproken. Voordat het besluit tot verwijdering genomen kan worden, dient het bevoegd gezag de leerling (12+) en de ouders te horen. Voor een leerling van het primair onderwijs moet ook de groepsleerkracht gehoord worden.

Een voornemen tot definitieve verwijdering moet terstond aan de LPA gemeld worden (artikel 18 LPW).

Zodra het besluit tot verwijdering daadwerkelijk een feit is, informeert het bevoegd gezag de leerling en de ouders in ieder geval schriftelijk over:

- de verwijdering en de reden daarvan;
- de wijze, waarop bezwaar tegen de verwijdering gemaakt kan worden.

Het bevoegd gezag stuurt een kopie van haar brief naar de Inspectie van het Onderwijs en de LPA.

In het primair onderwijs geldt de regel dat er tot verwijdering kan worden overgegaan, indien de school zonder succes acht weken lang heeft gezocht naar een andere school. Deze inspanning moet aantoonbaar zijn. Zodra een andere school bereid is gevonden om de verwijderde leerling op te nemen of na acht weken, vervalt de inspanningsverplichting.

Als ouders niet willen meewerken aan een overplaatsing van hun kind naar speciaal onderwijs, terwijl de school voor (speciaal) basisonderwijs geen passend onderwijsaanbod meer kan verzorgen, en alle overleg daarover niet werkt, dan kan de LPA:

- proces-verbaal opmaken wegens absoluut verzuim als de oude school de leerling heeft uitgeschreven volgens de Wet op het primair onderwijs, artikel 40, lid 2;
- melding van onvoldoende zorg voor het kind bij de Raad voor de Kinderbescherming, in dit geval bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) van Bureau Jeugdzorg.

Voor leerlingen met een clusterindicatie en voor leerlingen die meer dan 4 weken thuiszitten zonder uitzicht op schoolplaatsing, kan de LPA (met toestemming van de ouders) ingeval van (dreigende) verwijdering advies, bemiddeling of ondersteuning inschakelen van een onderwijsconsulent.

5.6. Overige gevallen geoorloofd verzuim

Van geoorloofd verzuim is ook sprake wanneer:

- de school is gesloten of het onderwijs is geschorst; b.v. in geval van sluiting van de school door het college van burgemeester en wethouders;
- bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school is verboden; b.v. in geval van uitvoering van de Infectieziektenwet.
- de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiende uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school te bezoeken. Een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiende uit godsdienst of levensovertuiging kan slechts worden gedaan, indien daarvan uiterlijk twee dagen voor de verhindering aan de school kennis is gegeven.

Addendum Speciaal Onderwijs

De scholen voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs vallen onder het verzuimprotocol voor het Primair Onderwijs. Gezien het feit dat deze scholen ook leerlingen hebben tot de leeftijd van 23 jaar, gelden er voor hen enkele aanvullende (wettelijke) bepalingen.

Leerlingen 16-18 jaar

Jongeren die in het bezit zijn van een getuigschrift of een schooldiploma praktijkonderwijs of die een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bezoeken / hebben bezocht als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder j en n, van de Wet op de expertisecentra (zeer moeilijk lerende kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen), hoeven niet aan de kwalificatieplicht te voldoen. Dat betekent dat zij vanaf hun 16e niet meer onder de leerplichtwet vallen en dat er geen wettelijke sancties tegen schoolverzuim mogelijk zijn.

Als deze leerlingen verzuimen, spreken scholen de ouders en leerling aan op het feit dat de leerling zich niet aan de schoolregels houdt. Het verzuim mag gemeld worden bij leerplicht; deze beschikt echter niet over wettelijke sancties.

Leerlingen 18-23 jaar: RMC-meldingen

Leerlingen van 18 jaar en ouder zijn niet meer leer- of kwalificatieplichtig en vallen niet meer onder de Leerplichtwet. Dat betekent dat er geen wettelijke sancties meer zijn voor een leerling die verzuimt. Wel is de RMC (Regionale meld- en Coördinatiefunctie)-wetgeving van toepassing, met uitzondering van jongeren die in het bezit zijn van een getuigschrift of een schooldiploma praktijkonderwijs, zeer moeilijk lerende kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen.

Op basis van de RMC-wetgeving wordt verzuim van leerlingen van 18 jaar tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben, gemeld bij de RMC-trajectbegeleiders van de woongemeente van de leerling. De wettelijke grens ligt op een verzuim van 30 dagen ongeoorloofd afwezig.

Ook binnen de wettelijke grens (van 30 dagen) mogen RMC-meldingen gedaan worden. Zodra het verzuim zorgelijk wordt, meldt de school dit bij RMC. Dit heeft vooral de functie van dossiervorming.

RMC trajectbegeleiders hebben geen wettelijke sancties tegen verzuimende leerlingen 18 + . Samen met de leerling onderzoeken zij de oorzaken van het verzuim en de mogelijke oplossingen om de schoolgang te hervatten.

Melden moet altijd (binnen 5 werkdagen): bij het bereiken van de wettelijke grens van 30 dagen verzuim met het verzoek om actie van de RMC-medewerker.

Melden mag: zonder actie gewenst binnen 30 dagen, als de leerling 5 werkdagen of meer onafgebroken verzuimt zonder opgaaf van reden.

Melden mag: met actie gewenst binnen 30 dagen. Als het verzuim binnen 30 dagen de terugkeer naar school negatief beïnvloedt, mag dit gemeld worden. Als er sprake is van een mogelijke achterliggende problematiek geeft de onderwijsinstelling aan dat actie van de RMC-medewerker gewenst is. In beide gevallen moet dit in de toelichting vermeld worden.

Uitschrijvingen van leerlingen onder de 23 jaar en zonder startkwalificatie **moeten** door scholen worden gemeld bij RMC.

Verzuimmelding RMC: d.m.v. een mail aan jongerenloket@apeldoorn.nl o.v.v. 'Verzuimmelding RMC'. Bij de melding worden de gevraagde gegevens (zie paragraaf 4.3.) geleverd.

Melding uitschrijvingen zonder startkwalificatie: d.m.v. het opsturen van het uitschrijvingsbewijs naar Leerplicht/RMC Apeldoorn, Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn

Bijlage

Deelnemende gemeenten

Gemeente Apeldoorn
Gemeente Brummen
Gemeente Epe
Gemeente Voorst

Contactgegevens leerplicht Apeldoorn, Epe, Brummen

Wilt u meer informatie over de leerplicht, wilt u advies of denkt u dat de LPA u bij een specifiek probleem kan helpen, neem dan contact op met leerplicht van de gemeente Apeldoorn. Apeldoorn voert ook de leerplicht uit voor de gemeenten Epe en Brummen.

Leerplicht/RMC Apeldoorn
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn
Telefoon: (055) 580 2000
leerplichtadministratie@apeldoorn.nl

Bezoekadres: Activerium, Deventerstraat 46, 7311 LX Apeldoorn

Contactgegevens leerplicht Voorst

Leerplicht Voorst
Postbus 9000
7390 HA Twello
Telefoon: 0571-279911
leerplicht@voorst.nl

Bezoekadres: H.W. Iordensweg 17, 7391 KA Twello

Klachtenprocedure

Als een ouder of een school een klacht over leerplicht heeft, kan deze via de algemene klachtenprocedure van de gemeente geuit worden. Meer informatie daarover treft u:

- voor Apeldoorn, Epe en Brummen: op de website van de gemeente Apeldoorn kunt u via 'Politiek en Organisatie' naar 'Organisatie' naar dienstverlening en vervolgens naar 'Heeft u een klacht'.
- voor Voorst: klachten kunnen schriftelijk worden gemeld aan het college van B&W.

Deelnemende schoolbesturen

pm